

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. VI. Quæ pœnæ in male alienantes statutæ? Et quæ causæ ab earum
incursione excusent?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

§. VI.

Quæ pœna in male alienantes statutæ? Et quæ causæ ab earum incurfione excusent?

S U M M A R I A.

49. *Varia pœna de jure antiquiori in male alienantes decretæ recensentur. 50. Hodie illæ obtinent, quæ in Extravag. Ambitiosa determinantur. 51. Ab his pœnis excusat consuetudo contraria. 52. Alienatio adhuc imperfecta. 53. Ignorantia tum juris, tum facti. 54. An stante juramento de non alienando inconsulto S. Pontifice alienatio validè, & sine perjurio à Prælati fieri possit, hæc questio cum distinctione resolvitur. 55. Subjunctis duabus limitationibus. 56. An secularisatio bonorum ab iniquitate defendi possit, remissivè.*

49 **V**ariæ jure jam antiquo in temerè, & male alienantes decretæ leguntur pœnæ. Sic in *cap. 5. h. t.* quod Constitutionem Leonis Imper. in *l. 14. C. de SS. Eccles.* recepit, res Ecclesiarum malè alienantes amissione Officii sui mulctat, & ad damnum per ejusmodi alienationem temere factam Ecclesiis illatum resarciendum compelli jubet. Quin in *cap. 13. C. 12. Q. 2.* si Episcopus sine necessitate rem Ecclesiæ alienavit, & Abbates, aliique inferiores Clerici sine licentia Episcopi quidquam de bonis suarum Ecclesiarum distrahentes, jubentur deponi *cap. 13. c. 19. § 41. C. 12. Q. 2.* Illi verò, qui res male alienatas accipiunt, nisi ocyus restituant, ipso facto excommunicantur *cit. cap. 19.* Hodie plerumque ad pœnas in *Extravag. Ambitiosa h. tit. inter commun.* à Paulo II. Decretas attenditur. Sunt autem sequentes I. tam alienans, quàm alienatas res recipiens ipso facto excommunicationem incurrunt, nisi celeri satisfactione sibi prospexerint *cap. 6. h. tit.* II. Prælati majores ab ingressu Ecclesiæ prohibentur, sub

quo interdicto, si per sex menses indurato animo perseveraverint, à regimine & administratione tam in temporalibus, quàm in spiritualibus ipso facto sint suspensi III. alii verò inferiores Prælati, Rectores, & Administratores Ecclesiarum beneficiis, quorum bona alienaverint, sint hoc ipso privati, ita, ut ea, tanquam vacantia, per locorum Ordinarios, aut alios, ad quos collatio spectat, personis idoneis liberè possint conferri, nisi Sedi Apostolicæ essent generaliter, vel specialiter reservata.

Ab his pœnis excusat consuetudo *51* contraria, qua Constitutioni *d. Extravag.* fermè ubique locorum derogatum fuisse, testantur Navarrus *de Censur. Eccles. cap. 27. Excommunic. 25. num. 150.* Sarmiento *de reddit. Eccles. part. 1. cap. 3. n. 20.* Zypæus in *Analyf. ad h. t. n. 2.*

Secundo excusat actus imperfectio, *52* ut si alienatio tantum fuerit attentata, aut ante traditionem revocata, quia verba, maximè pœnalia, debent accipi, *arg. cap. 7. de Elect. in 6. Navarr. Consil. 37. de*

de Sent. excommunic. num. 2. id quod etiam colligitur ex cap. 6. h. t. & Extravag. Ambitiose, ubi in priori textu celeri restitutione alienator sibi consulere posse dicitur, in posteriore verò ad incurrendam excommunicationem receptio rei alienatæ requiritur; ergo ante traditionem, si alienans pœniteat, pœnas non incurrit.

53 Tertio excusat ignorantia facti, & juris, quando scilicet is, in quem res Ecclesiæ fuit alienata, probabiliter ignoravit, rem esse Ecclesiæ, aut, siquidem hoc scivit, pœnas tamen tam acerbis esse statutas nescivit. Ratio est, tum quod cit. Extravag. pœnas in illos fulminat, qui alienare præsumperint, præsumptum autem supponit dolum, & scientiam. Tum, quod censuræ sint pœnæ medicinales, cap. 1. de Sent. excomm. in 6. quæ præsupponunt ex parte censurandi scientiam, & contumaciam. cap. 23. de V. S. cap. 48. de Sent. excommun.

54 Pro coronide h. t. adhuc quæri potest. Quandoquidem hodie tam Episcopi in sua Consecratione, quam Abbates in sua Benedictione juramentum præstare solent, quòd bona immobilia Ecclesiæ suæ, inconsulto S. Pontifice, etiam cum consensu Capituli sui alienare nolint, ut passim testantur AA. an non obstante hoc juramento certis adhuc casibus alienatio à Prælati fieri possit? Resp. cum Panormit. ad cap. 8. h. tit. num. 15. & in cap. ult. de Eccles. edific. num. 6. & seqq. cum distinctione: vel enim Prælati juravit simpliciter non alienare, ut in d. cap. fin. de Eccles. edific. & tunc intelligendum est de alienatione solum illicita, sine justa

causa, & debitis solennitatibus faciendâ, ut ibidem in cit. cap. resolvit Pontifex, posse nimirum Episcopos, non obstante juramento de rebus Ecclesiæ non alienandis instruere ex causa necessitatis, vel utilitatis, ut explicat Panormitanus, novas Basilicas, prout convenire judicaverint, illisque applicare partem reddituum aliarum jam ædificatarum. Vel juravit non alienare, inconsulto S. Pontifice, ut hodie communiter solent, & tunc non solum de injusta, sed etiam justa alienatione intelligendum erit, ut scilicet nec in casibus à jure permissis sine licentia, & auctoritate S. Pontificis alienationem facere valeat, ita, ut probabilius juramentum violasse censendus esset, qui tali casu prædium aliquod ad longum solummodo tempus locaret. Panorm. ad cit. cap. num. 16.

Addit verò laudatus interpres duas limitationes multum notabiles, quarum prima est, quod alienatio rerum modicarum, aut parum utilium Ecclesiæ tali juramento non contineatur, quod juramentum sit stricti juris cap. 21. & penult. de Jurejur. tum quod res modicæ ex ipsa juris dispositione censeantur exceptæ, ut supra dictum est. Altera limitatio est casus magnæ necessitatis, quo ob moræ periculum, & nimiam distantiam Papa tam citò consuli non posset, nec in eo eventu SS. Pontifices censendi sunt, velle obligare jurantes cum gravi Ecclesiarum damno.

Esset adhuc dicendum de Secularisatione Ecclesiarum, & bonorum Ecclesiasticorum tempore reformationis, ut ajunt, per Romanum Imperium facta,

Et, quam Bœhmerus, & alii Protestantium sacris addicti multis congestis argumentis justificare contendunt. Verùm, cùm præfixam metam præsentis Pagellæ jam attigerint, Quæstionem hanc alteri chartæ, & tempori

reservamus. Interim, quam huic Tractatui epigraphen subjungimus, ut Sæcularisatis quoque bonis protestantes eum veritate subjicere possint, vehementer exopto, videlicet

UT IN OMNIBUS GLORIFICETUR
D E U S.

